

Cuprins

<i>Cuvînt înainte</i>	5
Primul capitol. Chirvase, cel de altădată	7
Capitolul al doilea. Așteaptă zece la ușă.....	29
Capitolul al treilea. Pe teren.....	53
Capitolul al patrulea. I ♥ SRI	75
Capitolul al cincilea. Și totuși, cenzura.....	101
Capitolul al șaselea. Gesturi bizare	119
Capitolul al șaptelea. Very Important Persons....	137
Capitolul al optulea. Șase luni neobișnuite	155
Capitolul al nouălea. Ratări din 16 metri	181
Capitolul al zecelea. Agenția	195
Capitolul al unsprezecelea. Colegii mei, academicienii.....	233
Capitolul al doisprezecelea. În mijlocul vîrtejului.....	255
Capitolul al treisprezecelea. Declarație de avere	275

Colecția „Ego. Proză” este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2012 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © Eugene Ivanov/Shutterstock.com

Foto autor: © Dana Isabelle Zarojanu

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4 ; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României :

ZAROJANU, TUDOR CĂLIN

Mass Media Insider / Tudor Călin Zarojanu. – Iași: Polirom, 2012

ISBN print: 978-973-46-2592-5

ISBN ePub: 978-973-46-2676-2

ISBN PDF: 978-973-46-2677-9

821.135.1-31

Printed in ROMANIA

Tudor Călin Zarojanu

Mass Media Insider

roman

POLIROM
2012

Capitolul al patrulea

I ♥ SRI

- Dispăruți în viață • Opera, omul, votca
- Spionul dac cu aura de trei metri • Ce-i bun nu-i mult – și invers • Între Securitate și Miliție • Șansa vieții mele • Cum am ratat-o

Viața de ziarist are însă și momente mult mai relaxate. Unul dintre acestea a durat trei zile și s-a petrecut, în aprilie 1994, la Costinești, unde avea loc așa-zisul simpozion „Presa, puterea și publicul“. O jumătate dintre vedetele jurnalistice și un sfert dintre politicienii de vîrf au fost acolo, transportul, cazarea și masa fiind asigurate de Guvern. Am fost repartizat în cameră cu poetul Florian Ianis, de la Universitatea Farfuridi. N-avea șampon, așa că i-am dat unul de-al meu. Se mai găseau încă acele drăguțe pernuțe bombate Larex, pe care le puteai lua la metru, un leu bucata înainte de revoluție.

De-a lungul zilei aveau loc tot soiul de discuții tematice, la care participarea era facultativă. Era

Tudor Călin Zarojanu

prea frig să intrăm în mare, dar plajă tot am făcut. Lala Teodoriu, de la *Cadrul tinerilor*, n-a ezitat să se expună topless, deși pe unii dintre noi ne întâlnea prima dată în viață.

Mă gândesc acum, cu melancolie – nu, nu la ce-am văzut atunci, potoliți-vă –, la faptul că Lala, vedetă pe-atunci, a dispărut de mult din peisajul jurnalistic.

Mulți au dispărut, de altfel. Majoritatea anonimi, firește, dar și destule VIP-uri. Prima aș pune-o pe Gina Lăzărescu, cea mai prezentă ziaristă de la *Țara liberă* pe vremea când și eu „făceam terenul“. Și atrăgătoare pe deasupra. Ea, măcar, a migrat spre mai bine, adică pe bani mult mai serioși, la o firmă de băuturi alcoolice, pe o poziție din care, uneori, dă declarații și face conferințe de presă, probabil cu un sentiment de satisfacție. Dar și de nostalgie, dați-mi voie să cred.

A dispărut Ana Todirașcu, multă vreme prim-balerină a știrilor televiziunii publice, beneficiară a unui stagiu de pregătire la BBC.

Dispărut este și Elan Montanu, cel care, la începutul lui '90, scria teribile comentarii în *Țara liberă*. El a fost primul care, după 28-29 ianuarie și 12 februarie, s-a prins care era miza și a scris: „Nu vi se pare, oameni buni, că treaba asta seamănă cu povestea pompierilor care au dat foc la sat ca să înțeleagă lumea că e nevoie de ei?“.

Alții au dispărut cedînd cîntecului de sirenă al Autorității, al Puterii, acceptînd un post în structurile statale și sperînd aberant că pot reveni oricînd în presă și-și pot recîștiga credibilitatea! Nu s-a întîmplat niciodată, cu nimeni. Nici cu Banu Teodor, redutabil editorialist la *Cadrul tinerilor*, care pe mine, unul, m-a marcat definitiv atunci cînd, într-o emisiune TV, a explicat cum comunismul a fost aidoma Cernobîlului: cu cît te-ai aflat mai aproape de Centru și cu cît ai fost expus mai mult timp, cu atît ești mai iradiat. Genial de simplu! După care a intrat în afaceri, după care s-a dus purtător de cuvînt la Guvern, după care s-a-ntors de la Guvern, dar n-a mai contat nicicînd, nicicum, chiar dacă e invitat și-acum uneori să-și dea cu părerea.

Ioan Șerban, de departe cel mai tare din parcare în materie de jurnalism economic, n-a putut rezista tentației de a dovedi că o are și cu practica, nu numai cu teoria, acceptînd postul de ministru al Reformei. Numai că nici practica, nici postul nu sînt ale tale, ca individ, fie și scriitor, ci ale Sistemului, prin urmare a făcut fix nimic și cînd a dat bir cu fugiții înapoi în presă, era prea tîrziu, deși trecuseră doar cîteva luni. Patronul lui, nimeni altul decît marele Andrei Socaciu, știa deznodămîntul de la început, așa că i-a zis: „Nu fă prostia asta! Cînd s-o termina, eu nu pot să te mai scot în față pe post de guru independent!“, da' Șerban nu și nu, că răstoarnă el țara asta, și și-a răsturnat numai

Tudor Călin Zarojanu

locul în presă. Când s-a-ntors, pe Socaciu nu l-a lăsat inima să-l lase pe drumuri și i-a dat o sinecură de consultant, sau consilier, sau ajutor de băgător de seamă la secția „Economic“ de la agenția de știri *Online*, pe unde a trecut fix o dată, după care a dispărut cu totul de peste tot și abia peste niște ani a mai început lumea să-l întrebe de sănătate, da-ntre timp devenise nihilist, pesimist, cusurgiu, mic și-al dracului, dacă te iei după el, Apocalipsa e mâine-n zori, de!, frustrările te mănîncă pe dinăuntru.

Alții și-au făcut-o și mai rău cu mîna lor, fie ascunzînd colectivului că-nainte de Decembrie '89, dacă nu cumva și după, au turnat la Securitate sau au fost de-a dreptul angajați p-acolo, drept care, cînd s-a aflat, au zburat din respectivele redacții, colegii lor fiind revoltați, pe bună dreptate, nu atît de trecutul dubios, cît de faptul că au tăcut mîlc. Doi dintre cei aflați în această jenantă postură s-au și prăpădit între timp, Dumnezeu să-i ierte, al treilea e mare mahăr și a reușit să redevină subiect de presă datorită gretoasei capcane întinse unui funcționar al statului, în celebra convorbire de la cîrciuma Don Comandante, pe malul lacului Colentina, înregistrată și dată publicității de unul dintre cei trei convivi, al treilea fiind intermediarul șantajului, mare ziarist, mare caracter, dispărut și el din presă cu ceva timp înainte, după ce se descoperise că scrisese un articol devastator

împotriva unei firme care întâmplător se afla în competiție directă cu o firmă la care întâmplător el era acționar. Vorba lui Fănuș Neagu: „Sîntem o gașcă mică, dar veselă“.

Destul despre dispăruți. Să ne-ntoarcem pe plajă. Din cînd în cînd mai venea cîte un nene de la organizatori și ne ruga frumos să mergem și noi în sală. Faza de milioane e că noi eram în costum de baie și la orizontală, în vreme ce mesagerul organizatorilor era, după cum îl obliga jobul, în costum, cu cravată, încheiat la toți nasturii limbajului și, în pantofi pe plajă, îndoit la 90 de grade, ca să poată stabili o relație verbală cu noi.

La una dintre discuțiile pentru care am fost dezgropați din nisip, moderată de Victor Surdu – că așa era modelul, moderator putea fi și-un om politic, și-un ziarist, adicătelea eram pe picior de egalitate, mă-nțelegi?, păcat că nu se gîndiseră s-aducă și moderatori de pe stradă, dacă tot se numea „Presa, puterea și publicul“ –, se dezbătea cea mai recentă „listă a rușinii“ publicată de Cristian Virgil Tănase, știți, listele alea cu dușmanii neamului care vor fi împușcați a doua zi după ce ajunge omu' la putere, adică prin 2073 spre toamnă. Ziariștii erau revoltați, în vreme ce politicienii încercau s-o dea la întors, că nu-i chiar așa grav, că Tănase e Tănase, că n-are rost să-ți pui mintea și – ceea ce era mai supărător – că nu trebuie

Tudor Călin Zarojanu

să facem nimic, decît să ridicăm din umeri. În mijlocul vacarmului, m-am ridicat, m-am dus la microfonul din sală și am zis:

— Domnule Surdu, dați-mi voie să pun o singură întrebare, care cred că va limpezi apele: ar fi fost reacția autorităților la fel de moale dacă pe listă se afla și numele Ion Iliescu?

Am revenit la locul meu, în vreme ce, din sală, Florian exclama: „Bună întrebare!“, iar de undeva din spate – spre stupefarea mea – mă striga marele combinator Viorel Hrebenciuc:

— Ștefane, Ștefane, ce-ai întrebat, că n-am fost atent?

M-am uitat la el siderat, fără să-i răspund. Nici înainte, nici după aceea n-am discutat vreodată cu Păpușarul, Șoricelul Roz etc.!

La masă mă așezam în gașca lui Florian, care îl includea, între alții, pe Ilie Grosu, destul de cunoscut ca editorialist, însă nedrept de puțin cunoscut ca prozator și dramaturg – și anume unul excepțional. Mai în glumă, mai în serios, Ilie îi făcea curte unei tinere și apetisante jurnaliste din provincie, care se nimerise nu știu cum în anturaj. Au stabilit chiar o întâlnire romantică, spre seară, undeva în zona mai puțin circulată a căsuțelor. A fost însă exact ziua în care Ilie, după un consum bahic excesiv, a căzut într-o gaură neagră. Ore în șir l-au căutat Florian și ceilalți, pînă l-au găsit